21. Yüzyıl İçin Planlama
2020 Güz Konferansları-1
Sosyal Hukuk Devleti ve Temel Haklar

Prof. Dr. Ahmet SALTIK
MD, MSc, BSc

Ankara Üniv. Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı

www.ahmetsaltik.net profsaltik@gmail.com

Neo-liberallere kötü haber !

Liberalizm'in peygamberi

Adam Smith bile,

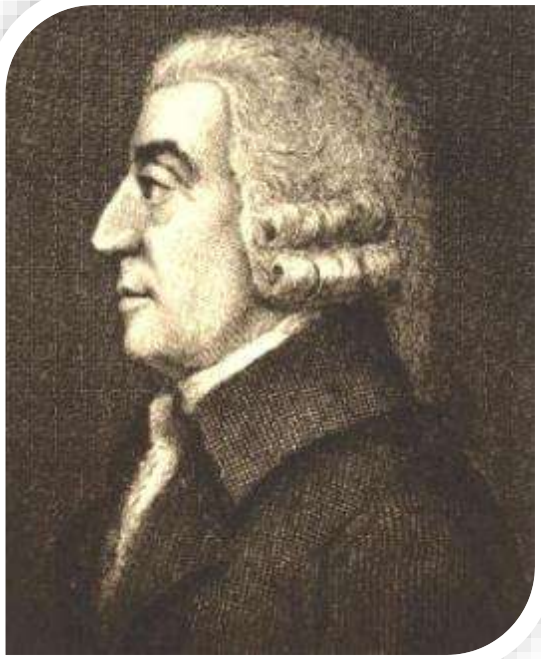

"Sağlık hizmeti, piyasaya bırakılamayacak denli önemli, '<u>kritik</u>' bir alandır." *demektedir...*

The Wealth of Nations, 1776

ATATÜRK : Sağlık, Devletin «EN BİRİNCİ» görevi..

«Ulusun tüm bireylerinin sağlıklı olmaları için sağlık koşullarını gerçekleştirmek, devlet durumunda bulunan siyasal kuruluşların EN BİRİNCİ görevidir.»

Gazi Mareşal
Mustafa Kemal ATATÜRK

" Türk vatandaşının sağlığı ve sağlamlığı, her zaman üzerinde durulacak *ulusal sorunumuz* dur.

Çünkü Cumhuriyet; düşünsel, bilimsel ve bedensel bakımdan güçlü ve yüksek düzeyli koruyucular ister."

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ
md. 25 *(10.12.1948)*

"H E R - K E - S İ N,
KENDİSİ ve AİLESİNİN
<u>SAĞLIK</u> ve GÖNENÇ İÇİNDE
BESLENME, GİYİM,
KONUT ve TIBBİ BAKIM
HAKKI VARDIR."

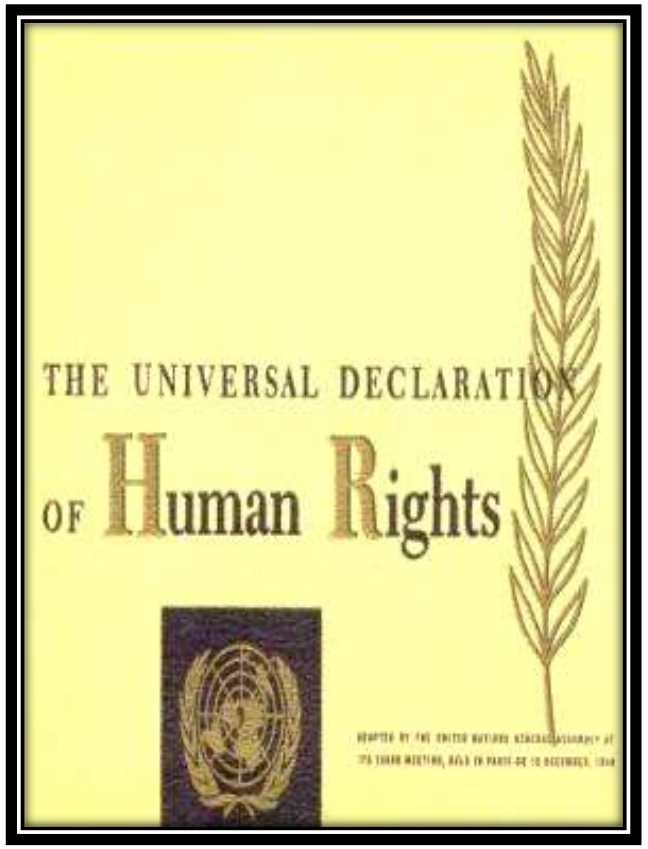

DSÖ ANAYASASI

Sağlık, salt hasta veya engelli olmama değil; bedensel, ruhsal ve sosyal açıdan tam iyilik durumudur.

*Erişilebilecek en yüksek düzeyde sağlıktan yararlanmak; ırk, din, politik inanç, ekonomik ve sosyal koşullar gözetmeksizin her insanın **temel hak**larından biridir.*

Hükümetler halkın sağlığından sorumludur, bunu ancak yeterli sağlık ve sosyal önlemler almak koşuluyla gerçekleştirirler.

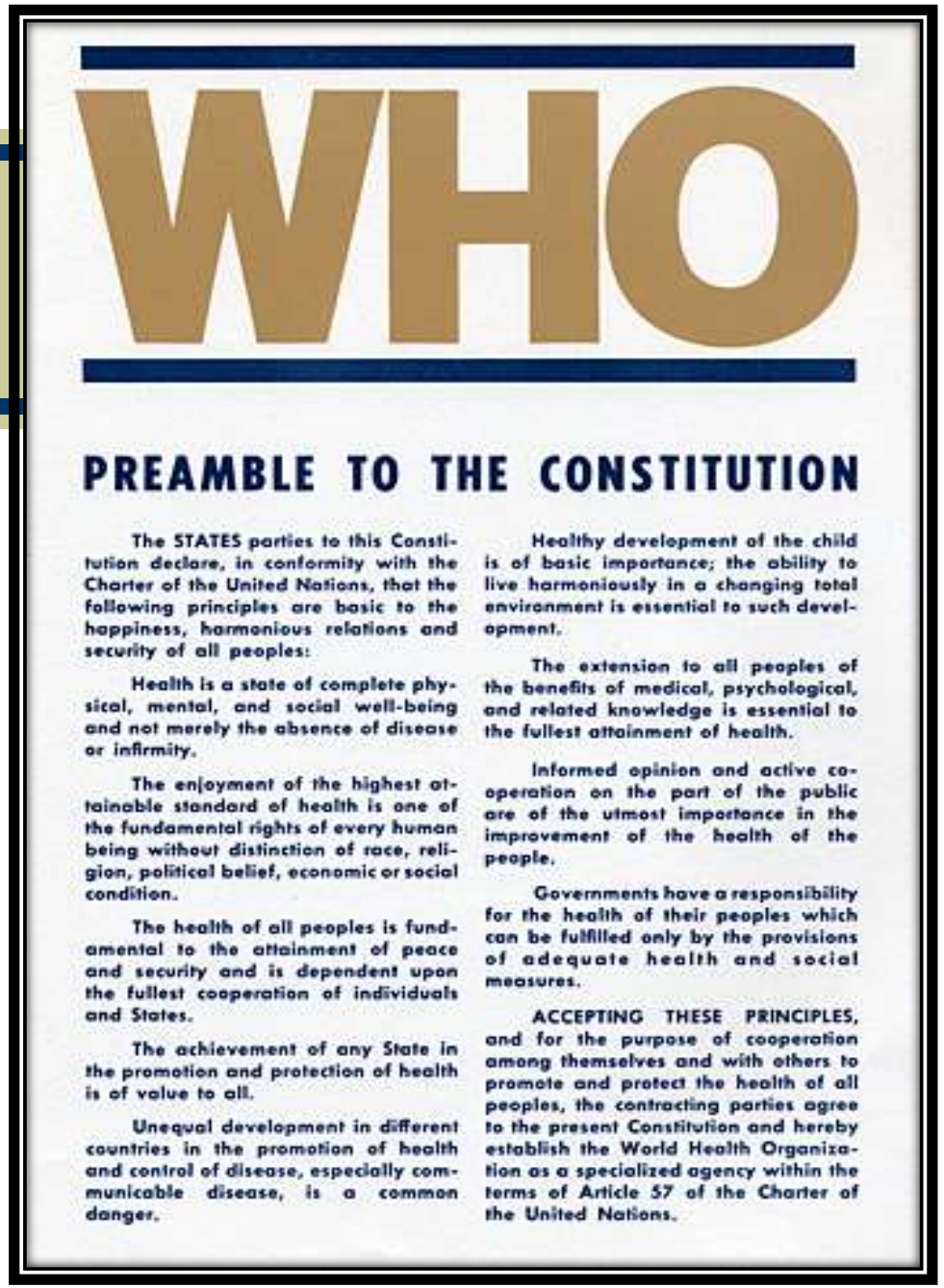

WHO

PREAMBLE TO THE CONSTITUTION

The STATES parties to this Constitution declare, in conformity with the Charter of the United Nations, that the following principles are basic to the happiness, harmonious relations and security of all peoples:

Health is a state of complete physical, mental, and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity.

The enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition.

The health of all peoples is fundamental to the attainment of peace and security and is dependent upon the fullest cooperation of individuals and States.

The achievement of any State in the promotion and protection of health is of value to all.

Unequal development in different countries in the promotion of health and control of disease, especially communicable disease, is a common danger.

Healthy development of the child is of basic importance; the ability to live harmoniously in a changing total environment is essential to such development.

The extension to all peoples of the benefits of medical, psychological, and related knowledge is essential to the fullest attainment of health.

Informed opinion and active cooperation on the part of the public are of the utmost importance in the improvement of the health of the people.

Governments have a responsibility for the health of their peoples which can be fulfilled only by the provisions of adequate health and social measures.

ACCEPTING THESE PRINCIPLES, and for the purpose of cooperation among themselves and with others to promote and protect the health of all peoples, the contracting parties agree to the present Constitution and hereby establish the World Health Organization as a specialized agency within the terms of Article 57 of the Charter of the United Nations.

Sağlık hizmeti,
Devlete ya da kamuya yük mü?

“ Hükümetlerce halka verilecek sağlık hizmetleri onlara bir lütuf değil; ekonomik ve sosyal kalkınmada en temel itici güçtür. ”

Dr. Halfdan MAHLER,
DSÖ Eski Genel Başkanı, 1978, Alma Ata

Avrupa Sosyal Şartı / Konvansiyonu

(AVRUPA SOSYAL HAKLAR SÖZLEŞMESİ)

Madde 3 :

Tüm çalışanların <u>güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına</u> sahip olma hakkı vardır.

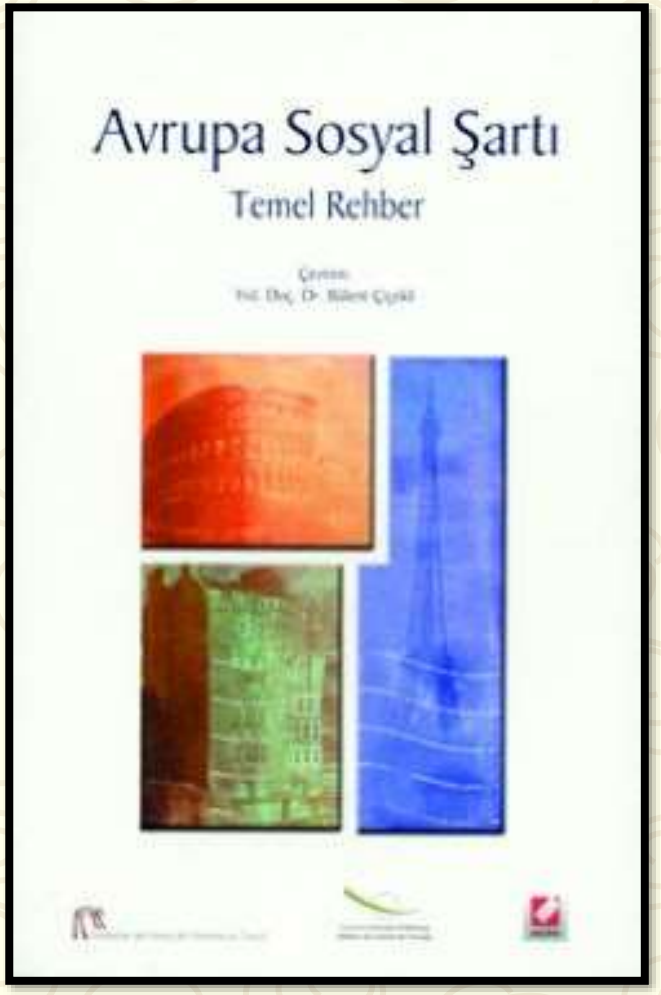

Avrupa Konseyince 1996'da kabul edilen, Türkiye'nin 6.10.2004'te imzaladığı ve 3.10.2006 günü 26308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5547 sayılı yasa ile onaylanarak, Anayasa md. 90 son fıkra uyarınca iç hukukta yasa gücünde olan Avrupa Sosyal Şartı…

21. YÜZYIL BAŞINDA YOLAĞZINDA : HALK(ın) SAĞLIĞI

İnsanların sağlığından kamu - devlet sorumlu olacak mıdır??

Sağlık hizmetleri de piyasalaştırılıp kamusal sorumluluk kalkacak-mıdır?

Prof. Beaglehole Prof. R, Bonita R. Both
from the World Health Organization, Geneva, 2004

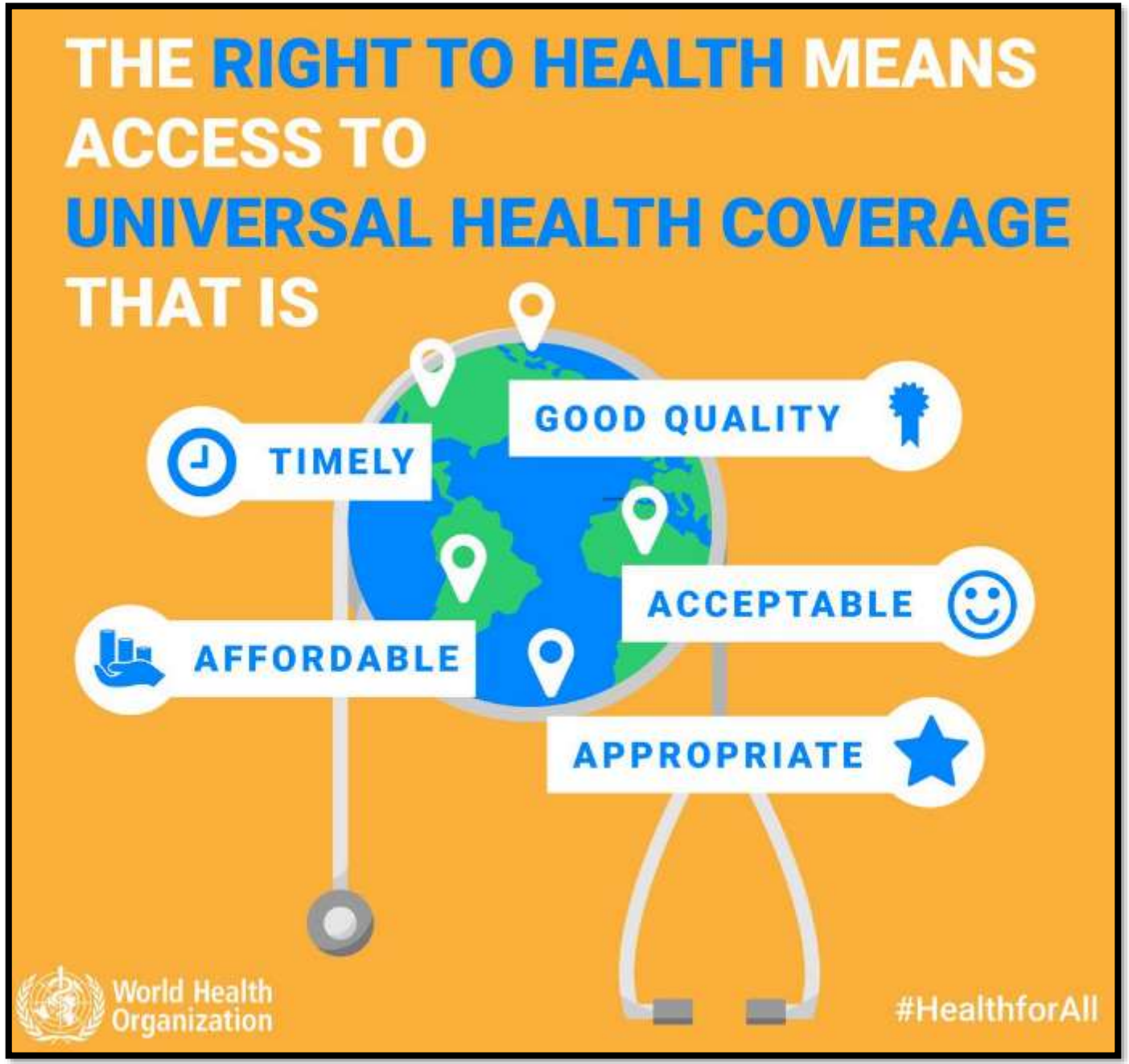

Health is a fundamental human right!

"The enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition."

Human Rights Day 2017

Statement by Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, WHO Director-General
10th December 2017
http://www.who.int/mediacentre/news/statements/fundamental-human-right

Healthcare costs are pushing millions into extreme poverty. This outrage must end!

"It is completely unacceptable that at least half the world still lacks coverage for the most essential health services."

Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, Director-General of WHO
Human Rights Day
10th December 2017

No one should have to choose between death and financial hardship. But the shocking truth is that this is a reality for millions of people every year. New data reveal that at least half of the world's 7.3 billion people still do not have access to ***essential health services***, such as having a skilled birth attendant, vaccinations for children or treatment for HIV.

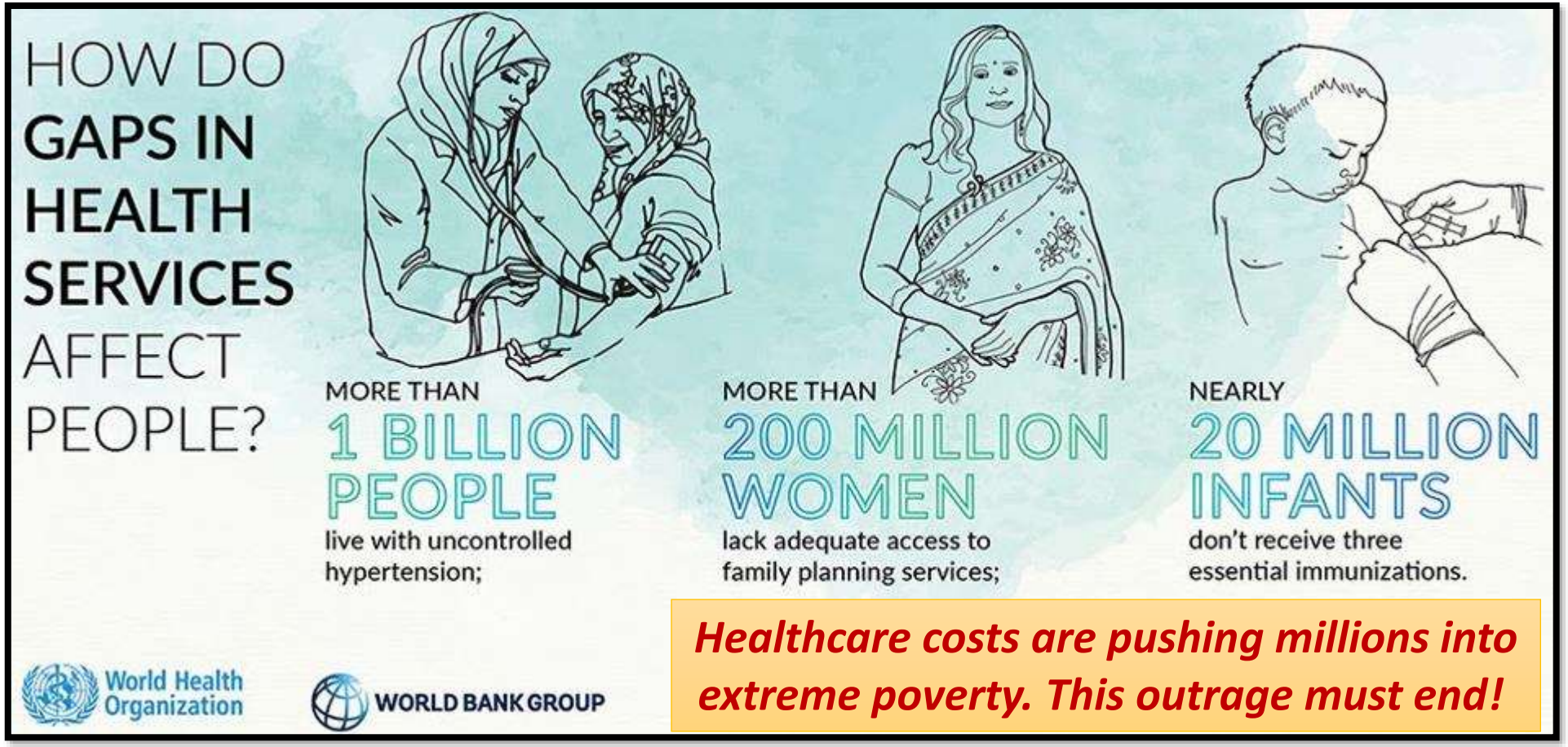

What does it mean to be covered?

Universal health coverage means that everyone can access the health services they need, when and where they need them – without facing financial hardship.

Human Rights Day

10th December 2017

Some 800 million people spend more than 10% of their household budget on health care. ***Universal health coverage*** is an investment in human capital and is essential to social and economic development. It is a way to support people so they can reach their full potential and fulfill their aspirations. / **Your health your right!**

Mind the tipping point

100 million people

fall into extreme poverty each year due to health expenses

WHO : ***Half the world lacks access to essential health services, 100 million still pushed into extreme poverty because of health expenses..***

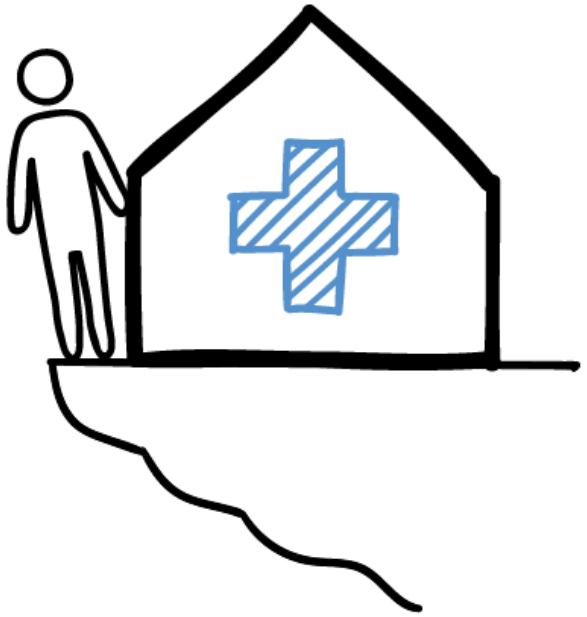

www.who.int

World Health Organization

Health is a fundamental human right!

"Are you protected?

Inequalities in health services are seen not just between, but also within countries: national averages can mask low levels of health service coverage in disadvantaged population groups."

Human Rights Day 2017

Statement by Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, WHO Director-General
10th December 2017

http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/half-lacks...

Your health your right! : Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, Director-General of WHO / *Human Rights Day,* 10th December 2017

Half the world lacks access to essential health services

- At least half of the world's population cannot obtain essential health services, according to a new report from the World Bank and WHO.
- And each year, large numbers of households are being pushed into poverty because they must pay for health care out of their own pockets.
- Currently, 800 million people spend at least 10% of their household budgets on health expenses for themselves, a sick child or other family member.
- *https://youtu.be/C1bIjlSMlTo?t=20*

•News release
•Fact sheet

World Health Organization

1982 Anayasamızın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin 7 temel niteliği..

4. maddeye göre ilk 3 maddenin ***değiştirilmesi teklif bile edilemez..***

- **II. Cumhuriyetin nitelikleri**
- MADDE 2. **Türkiye Cumhuriyeti**, *toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı* içinde;
  1. **insan haklarına saygılı**, 2. **Atatürk milliyetçiliğine bağlı**,
  3. *Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,*
  4. **demokratik**, 5. **lâik** ve 6. **s o s y a l** bir 7. **hukuk** Devletidir.
- Sağlık hizmetleri de bu 6 niteliği taşımak zorundadır.
- ***DEVLET****, halkının sırtında GSS ile* ***sopalı tahsildar*** *olMAmalı; özel sağlık sektörü üzerinden yerli-yabancı sermayeye kaynak aktarmamalı, vergiye dayalı sağlık hizmeti sunmalıdır.*

Anayasa'nın sağlıkla ilgili maddeleri-3

Md. 41 : Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin erinç *(huzur)* ve gönenci *(refahı)* ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve ***aile planlamasının öğretimi ile uygulanması*** nı sağlamak için gerekli önlemleri alır, örgütü kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

*****

T.C. Eski Sağlık Bakanı Prof. Recep Akdağ :

«Bakanlığımızın 'doğum kontrolü' şeklinde çağdışı kalmış bir uygulaması yoktur.»

http://bianet.org/bianet/toplum/182375-erdogan-in-ve-akp-nin-14-yillik-yasam-tarzina-mudahaleler

Anayasa’nın sağlıkla ilgili maddeleri-4

Md. 56 : Her-kes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların *(ortak)* ödevidir.

Devlet, bu görevi kamu ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. **{Devamı.. →}**

Anayasa'nın sağlıkla ilgili maddeleri-5

Md. 56 : **.... Devlet herkesin yaşamını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünden tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını *tek elden* planlayıp, hizmet vermesini düzenler. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir biçimde yerine getirilmesi için yasayla Genel Sağlık Sigortası (GSS) kurulabilir.**

❖ ***«Sosyal yönden» iyilik neden yok Anayasa'da?***

- Prof. Beaglhole ve Prof. Bonita, ünlü kitaplarının daha başında *(syf. 3)* çok temel ve **çarpıcı bir soru** sormaktadırlar :
- **Health status or disease status ?**
- ***Sağlık durumu mu, hastalık durumu mu?!***

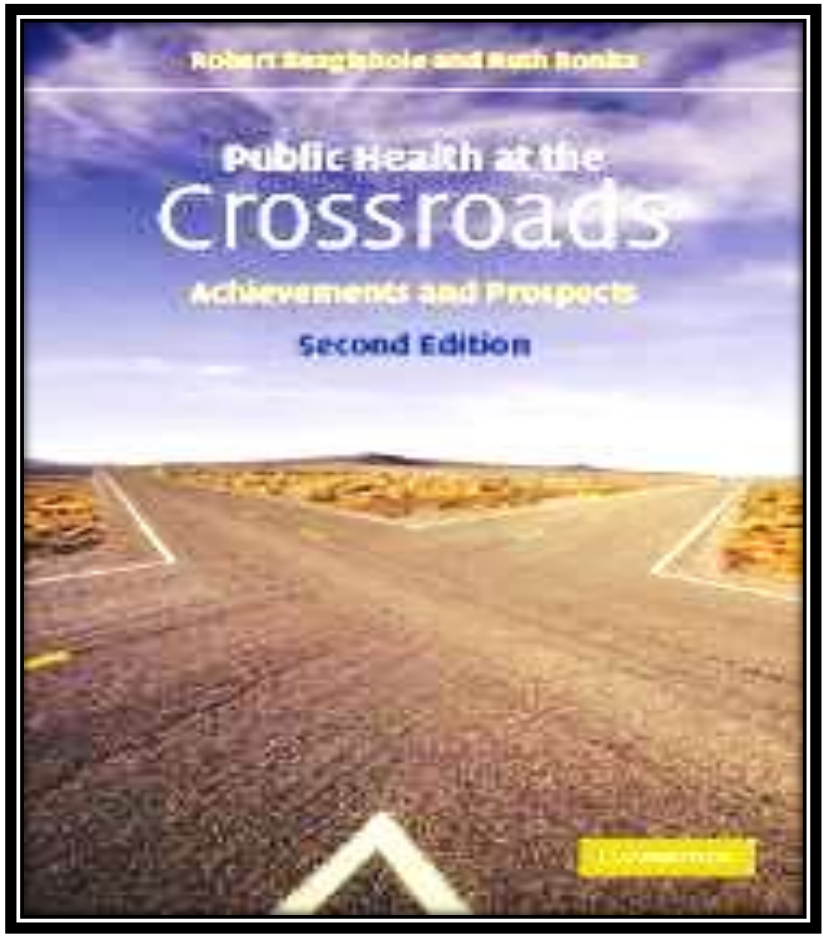

"Kalıcı ve evrensel bir barış, ancak sosyal adalet temelinde kurulabilir."
ILO Filadelfiya Bildirisi -1944

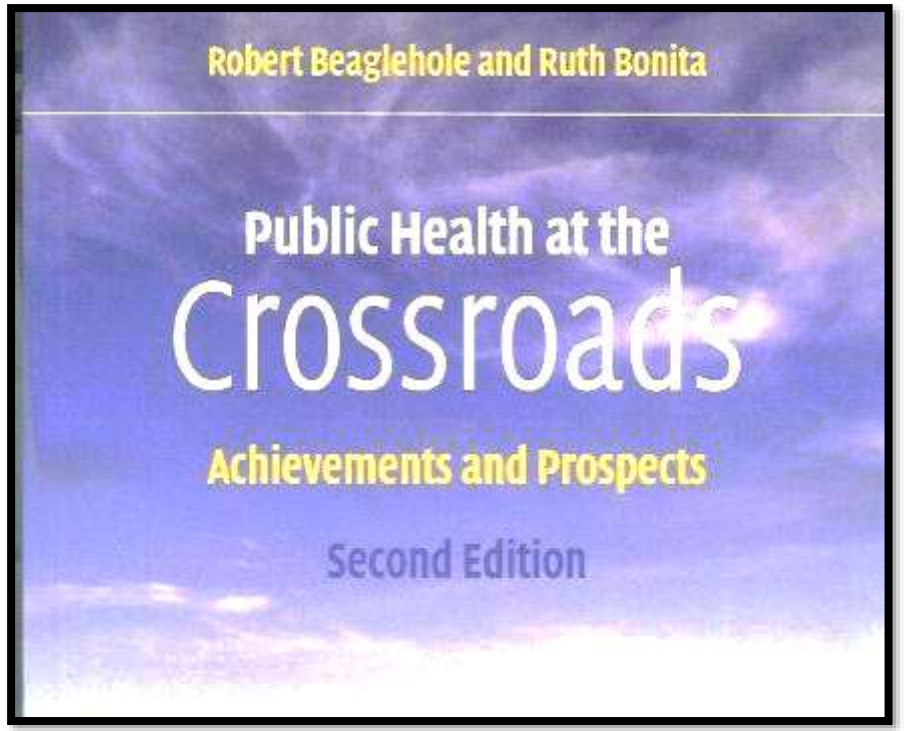

Out of sight .. Girls in mining!

Health should be at the heart of the global development agenda..

Kız çocuklar madenlerde çalıştırılıyor, ayrıca «çocuk anne» oluyorlar!
Bu ne biçim uygarlıktır?
Hangi «*quasi modo*» beceriyor bunu?

Public Health at the Crossroads : Achievements and Prospects

- *This book is an introduction to public health as a discipline and a critique of its recent development. Identifying* ***poverty*** *as the greatest continuing threat to health worldwide, it reviews epidemiological, demographic and Public Health trends internationally, and argues that the prospects for public health will improve only* ***if health in a broad sense becomes a central concern of the policy****-making process.*

(By Prof. Beaglehole Prof. R, Bonita R. Both from the World Health Organization, Geneva, 2004)

YETERLİ ve DENGELİ BESLENME

KONUT GÜVENLİĞİ

Sosyal politika; *bir ülkede devletin ülke insanının mutluluğu ve refahı hedefine yönelik olarak ülke insanının sağlığı, eğitimi, güvenliği, beslenmesi, korunması, barınması ve istihdamının sağlanması yönünde aldığı kararlar ve sürdürdüğü uygulamaların bütünüdür.*

HALK SAĞLIĞININ TEMEL BELİRTEÇLERİ

UMUT

GÜVENLİ SU

Papa: Tavşanlar gibi üremeyin

■ KATOLİK dünyasının ruhani lideri Papa Franciscus, 'Bazıları, iyi bir Katolik olmak için tavşanlar gibi çok çocuk yapmamız gerektiğine inanıyor' diyerek bu görüştekilere tepki gösterdi ve bir ailenin sahip olması gereken çocuk sayısını üç olarak açıkladı. Dünya Nobel Barış Ödülü'nü Kazananlar Zirvesi için Roma'ya gelen Tibet'in ruhani lideri Dalay Lama ile görüşmemesi konusuna ise, Çin'den çekindiği için olmadığını söyledi.

***Katolik Kilisesi* bile belli koşullarda kürtaja olumlu bakıyor!**
Türkiye'de ise AKP iktidarı, Anayasa'nın 41. maddesinin aile planlaması hizmetleri vermeyi ile öğretimini halka yapmayı hükümete görev vermesine karşın bu hizmetleri zorlaştırıyor hatta engelliyor.. Nüfus ve artış hızı düşmüyor, artıyor. 2018'de 1 203 000 kişi daha çoğaldık!

http://tinarobiollemoul.com/2013/03/05/working-to-end-gender-based-violence-at-school/

Demografik Fırsat Penceresi

Birkaç yıl «*kayıt dışı*» çalıştırılıp yerine yenisi alınan eğitimsiz genç işçiler, "nitelikli" *(kalifiye)* olamadan, kazalanarak ya da meslek hastalığına yakalanarak iş göremez *(malul)* olmakta ve işsiz kalmaktadır.

SS-GSS Yasası'na göre *7500 gün (25 yıl!) çalışıp prim öde(ye)meyince emekli olunamamaktadır.*

Türkiye, "d e m o g r a f i k f ı r s a t p e n c e r e s i" ni hızla, hoyratça ve gözü kara.. kaçırmaktadır.

***Sermayenin sınırsız kâr hırsı* yüzünden, çeyrek yy. sonra Türkiye'yi bir k a r a b a s a n beklemektedir :**

Uluslararası Sermaye Devleti Sağlık ve Eğitimden Çekiyor!

Toplumsal (sosyal) sektörler söz konusu olduğunda uluslararası finans kurumları, maliyetlerin karşılanmasında ve ***Devletin temel sağlık ve eğitim hizmetleri alanlarından aşamalı olarak çekilmesinde ısrar ediyor***. Toplumsal sektörlerdeki hedef seçme kavramı «korunmasız kesimler»in tanımlanmasıyla ilgili. Toplumsal sektörlerdeki «*düzenli programlar*»dan, «*seçilen programlar*»a kaymayı zorlayan tasarruf önlemleri, okulların, ***sağlık kliniklerinin ve hastanelerin çöküşü***nün en önemli nedenleri arasında yer aldı. *(J. Stiglitz)*

Prof. Joseph STIGLITZ
Nobel Ekonomi Ödüllü

FAO verisiyle (2019) 820+ milyon aç. Her 9 kişiden 1'i!
Azaltılamıyor. 1/3'ü çocuk. Çoğu, emperyalizmin dünkü
sömürgelerinde. 5-6 ölümden 1'i AÇLIK yüzünden..

Zimbabve'de aç halk, ölen fili 1,5 saatte parçaladı!

Her 9 insandan 1'i açlıkla boğuşuyor. Her 7 ölümden 1'i AÇLIKTAN!

KüreselleşTİRme = Yeni Emperyalizm, «artan» açlığın ana nedeni!

ILO'nun Sağlık Hizmetleri Hakkında Görüşü

- Health services are one of the fundamental sectors of society and the economy. The ILO endorses the fundamental principles of the **human right *to health*** and **social security**. Decent working conditions for health workers are essential to provide ***health services*** and to ensure that all members of society have access to social ***health protection***. The lack of capacity to provide health services has significant effects on *individual and public health*, **poverty**, income generation, labour market productivity, economic growth and development.
  http://www.ilo.org/global/industries-and-sectors/health-services/lang--en/index.htm,18.4.15

ILO'nun Sağlık Hizmetleri Hakkında Görüşü

- While the *burden of disease* and the demand for *health services* varies in each community, the affordability of health care challenges most countries.
- Therefore, many governments have considered or implemented wide-spread reforms of their health care systems, re-shaping the employment environment for *health care* workers.

http://www.ilo.org/global/industries-and-sectors/health-services/lang--en/index.htm,18.4.15

International Labour Organization

ILO'nun Sağlık Hizmetleri Hakkında Görüşü

- In addition to promoting *social health protection* for all workers, the ILO supports better working conditions for *health workers* through sectoral labour standards and social dialogue.
  The shortage of trained *health workers* coincides with longer life expectancies, increasing use of specialized *medical technology* and the rise of new and ***drug resistant diseases***.
  Meanwhile, hospitals and other health facilities are rarely considered as workplaces. As the demand for **health services** grows and the shortage of qualified health personnel becomes more severe, working conditions deteriorate and the quality of **health care** may be jeopardised.
  http://www.ilo.org/global/industries-and-sectors/health-services/lang--en/index.htm,18.4.15

ILO'nun Sağlık Hizmetleri Hakkında Görüşü

- The critical shortage of workers in the poorest countries is further exacerbated by wealthier countries offering better working conditions to migrant *health workers*. ILO collaborates with **WHO** to address these challenges by recognizing *health facilities* as unique work environments and encouraging improvements of working conditions so that *health workers* are encouraged and supported to provide high quality *care* in their own communities.

  http://www.ilo.org/global/industries-and-sectors/health-services/lang--en/index.htm,*18.4.15*

International Labour Office

26. Yılında BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Türkiye

Türkiye'nin, Birleşmiş Milletler'in (BM) 1989'da kabul ettiği

Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme'yi 9 Aralık 1994'te

Bakanlar Kurulu kararıyla onaylamasının üzerinden 26 yıl geçti…

BM sözleşmesinin 21. yılında Türkiye'de aile, toplum ve politika yapıcılar çocuklara hâlâ toplumun bireyleri olarak değil, her anlamda bağımlı, edilgen aile üyeleri olarak bakmakta.

Y. Doç. Dr. AYŞE İDİL AYBARS ve Doç. Dr. FATMA UMUT BEŞPINAR AKGÜNER / ODTÜ, Cumhuriyet, *09.12.14*

IMF Politikaları; Sosyal Çöküş Reçeteleri!

BM İnsan Hakları Komisyonu'nun Raporu :

IMF reçetelerini, 20 yıldan beri uygulayan ülkelerde toplumsal (sosyal) çöküş hızlanmış, kredi borçlarını ödeme pahasına, milyonlarca insanın ekonomik, sosyal ve kültürel hakları rafa kaldırılmış, Bu halklar, yoksulluğun pençesine terk edilmiştir.

(**Cumhuriyet**, 06.03.2001)

ABD-İngiltere'nin istediği; **Dünya Ticaret Örgütü'nün şehir devletçikleri projesi** küçük devletçikler oluşturma çabasıdır. Bunu da öncelikle Balkanlar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da uygulamaya koydular. «**Arap Baharı**» gerçekte **BOP'un uygulanmasıdır**. (AS: **BOP = Büyük İsrail** Projesi)

(Nurullah Aydın, 27.7.12, e-makale)

“İnsan”dan umudu kesmeden; O’nun Psiko-sosyal Gelişimini insanca tamamlaması için çaba göstererek..

Dünya'da 1.2 milyar kişi, günde 1 $' dan az parayla yaşama tutunmaya çalışıyor !?

Her 6 insandan 1'i **mutlak yoksul**!

‘Hastalara müşteri gözüyle bakılacak’

Oğlu için organını satıyor

Gaziantep Nurdağı'nda Akdeniz Anemisi hastası olan oğlu Berat Can'ın tedavi masraflarını karşılayamayan İlyas Öztürk (38), son çare olarak yasak olmasına rağmen organlarını satışa çıkardı. Çay ocağında günlük 5 milyon liraya çalışan Öztürk, her ay bir kez kanı değiştirilen oğlunun tedavisini sürdürecek gücü kalmadığını belirterek, "Evdeki eşyaları sattım. Akrabalara borçlandım. Yeşil Kart'ım yok. Aylık tedavi masrafı 500 milyonu buluyor. Bir böbreğimle gözümün birini vermeye hazırım. Yeter ki oğlum kurtulsun" dedi. ■ RAMAZAN TUNCER DHA

AYŞEGÜL AYDOĞAN İstanbul

İstanbul'daki Sürmeli Oteli'nde dün başlayan 'Sağlıkta Dönüşüm Programı ve Sektörel İstişare' toplantısında konuşan Sağlık Bakanı Recep Akdağ, hizmeti daha verimli ve hakkaniyetli sunmak istediklerini belirterek, "Bu doğrultuda Sağlık Bakanlığı dümeni ele almalıdır" dedi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile başlattıkları ortak hizmete değinen Akdağ, bu sistemle SSK'lı vatandaşların daha rahat randevu alır hale geldiğini ve halkın hizmete daha kolay ulaştığını söyledi.

Gönüllü hizmet dönemi

Döner sermaye uygulamasının hekim seçme özgürlüğünü getirdiğini savunan Akdağ, "Artık hastalar memnun edilecek müşteri olarak kabul edilecek" diye konuştu. Mecburi hizmetin yerine gönüllü hizmetin getirileceğini belirten Akdağ, şöyle devam etti: "Önceki dönemlerde Türk sağlık sistemi, ateşi düşürülmeye çalışılmış hasta gibiydi. Ateşi yükselmiş ama düşürülememiş. Acil müdahalelerle bu vücut ısısını bir an önce düşürmemiz gerekiyordu. Biz bu ateşi kabul edilebilir duruma getirdik."

AKP Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın siyasal tercihi, kökü dışarıda
‘Health ransformation’
(Sağlıkta Dönüşüm)
Tam tüccarlık..
Temel İnsan hakkı (İHEB md. 25) yok edilip «müşteri»ye indirgenme!

Mustafa Kemal Atatürk'ün
Ergani Bakır Madeni İşletmesi'ni Ziyareti
(15.11.1937)
Kaza ve kader, talih ve tesadüf deyimleri
Arapçadır; Türkleri ilgilendirmez.
Kaynak : Prof. İlhan Arsel

Avrupa Sosyal Şartı/Konvansiyonu

(AVRUPA SOSYAL HAKLAR SÖZLEŞMESİ)

(18.10.1961, Torino; Türkiye'nin onayı:16.06.89)

Madde 3 :

Tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır. *(RG Ekim 1989;* **09.04.07'de kimi *çekincelerle* yenilendi.)**

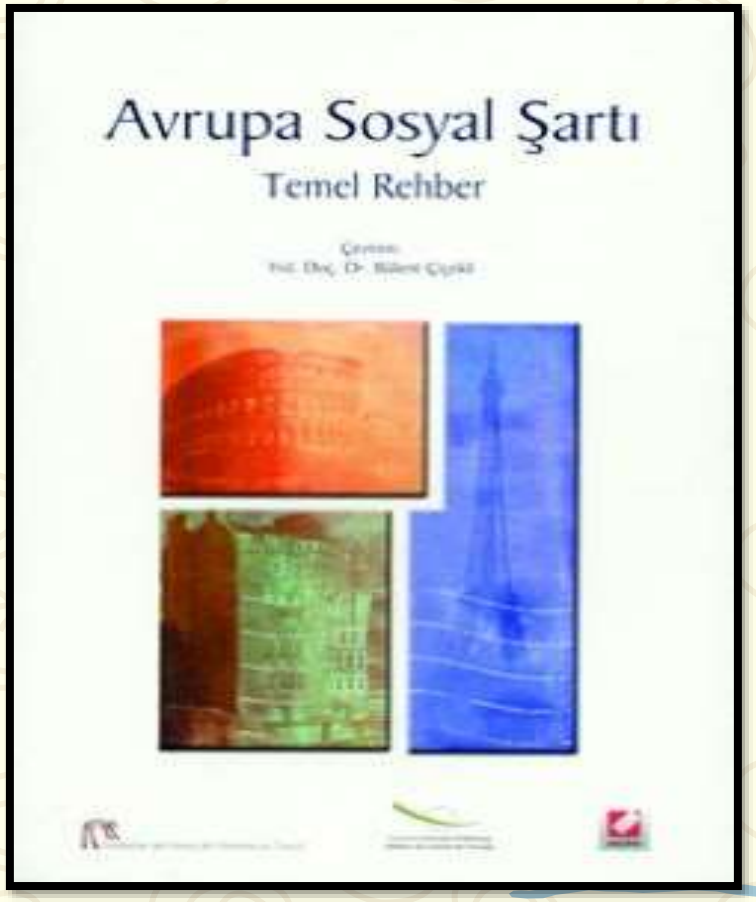

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf

Madde 31 : Adil ve hakça çalışma koşulları

1. Her işçinin, ***sağlığını, güvenliğini*** ve saygınlığını gözeten ***çalışma koşulları***na sahip olma hakkı vardır.
2. Her işçi, azami çalışma süresinin sınırlandırılması hakkına ve günlük ve haftalık dinlenme izni ile yıllık ***ücretli izin hakkı*** sahibidir.

Madde 35 : S a ğ l ı k h a k k ı

Herkes, ulusal hukuk ve uygulamalar uyarınca koruyucu sağlık hizmeti alma ve tıbbi tedaviden yararlanma hakkına sahiptir. Birliğin tüm politikaları ve eylemlerinin tanım ve uygulamasında, daha üst düzeyde bir insan sağlığı koruması hedeflenir.

İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi *(Oviedo Sözleşmesi)*

- **Md. 3-Sağlık Hizmetlerine Erişimde Adalet**
- Taraflar, sağlık gereksinimleri ve varolan kaynakları dikkate alarak, kendi yasal yetkileri kapsamında, uygun nitelikteki **sağlık hizmetlerinden adil bir biçimde yararlanılmasını** sağlayacak uygun önlemleri alacaklardır.

(5013 sayılı yasa, 9.12.03 tarih ve 25311 sayılı RG)

- Hekimini özgürce seçme hakkı
- Tıbbi bakım hakkı
- Bilgilendirilme
- Mahremiyet ve özel yaşama saygı
- Saygın bir biçimde ölme hakkı
- Dinine uygun teselli alma hakkı

LIZBON BILDIRGESI

1976'da yürürlüğe giren
BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin
Sağlık Standardı'na ilişkin 12. maddesi :

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU İçtihadı

E. 2009/13-393; K. 2009/452; T. 21.10.2009

"Bu Sözleşmeye taraf olan devletler, herkesin olanaklı olan en yüksek düzeyde fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına sahip olma hakkını tanır. Sözleşmeye taraf olan devletlerin bu hakkı tam olarak gerçekleştirmek amacıyla alacakları önlemler, aşağıdakiler için de alınması gerekli önlemleri içerir: Hastalık durumunda her türlü sağlık hizmetinin ve bakımının sağlanması için gerekli koşulların yaratılması.." şeklinde belirlenmiştir.

(Akıllıoğlu, Tekin: İnsan Haklarının Korunması Alanında Uluslararası Belgeler, Bilgi Yayınları, Ankara 1995, sy. 55)

ABD'yi savaş makinesi gibi kullanan, KÜRESELLEŞME retoriği *(takiyyesi)* ile kendini saklayan yeni emperyalizmin, "**Elit**" in faşizmi durdurulmalı..

DİRENİŞİ KÜRESELLEŞTİREREK!

Homo supra eliticus'lar küreyi gasp ederek paylaşmış..
Homo insectus'lar *postmodern köleler*..
Darwin, Evrim'in böylesi evrimini öngöremedi!

KüreselleşTİRme karşıtı 100 bin kişi yürüdü!
6. Dünya Sosyal Forumu, Caracas, 24.01.06

Fotoğraf : Reuters.. (Yerli basın vermedi, niçin !?)

Başka bir dünya mümkündür, Küreselleşmeye mahkum değiliz.

Victims of COVID-19 in NewYork streets; due to lack of social security and right of health

April 2020, New York

Over some 10 millions of poor American people mostly the **Black, Hispanic and Indians** are in lack of health rights. Health system is almost entirely privatised and they have no access without pocket payment. Here is the stigmatic result.. The Poor are as helpless as ***street dogs*** and dying collectively. US is the #1 country in terms of patient incidence and fatality rate without any rival with a huge distance..

HEALTH is a basic human right but not a commodity / good to be purchased.

Ne yapmalı ??

- Küresel toplum bunca deneyim edinmiş ve bunalarak tıkanmışken, verimli kaynak kullanamaz, sağlık giderlerine kaynak yetiştiremez / bulamazken, **Halk Sağlığı**, *akıllı stratejilerle* 20. yy. başında olduğu gibi, **bir kez daha altın altın çağını** yakalayabilir.
- Bu amaçla, *kapsamlı Halk Sağlığı projelerini*, ***"toplumsal gündemin kalbine yerleştirmek"*** ve ısrarla uygulamak gerekecektir.

(Prof. Beaglehole R, Bonita R. Public Health at the Cross Road, p. 278)

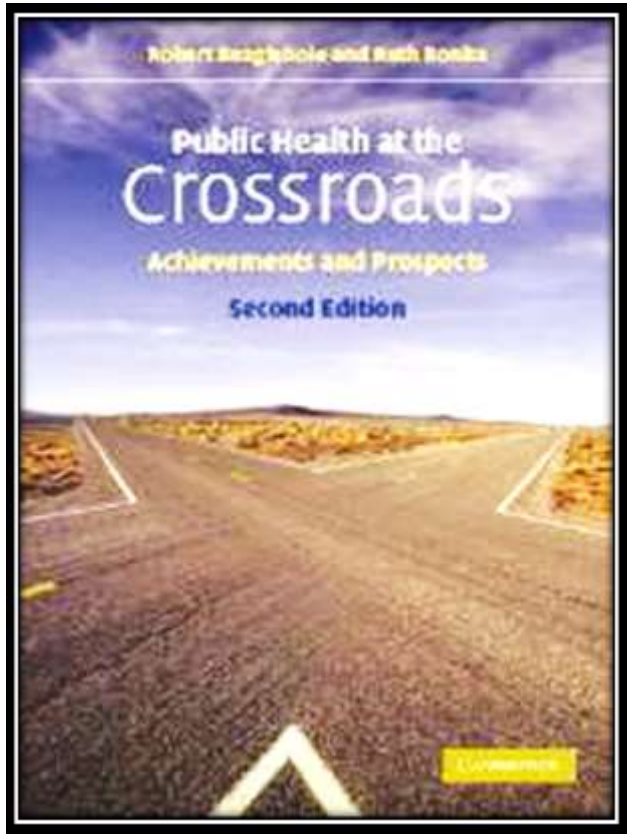

Ne yapmalı ??

- Türkiye, çöküş sürecine sokulan sağlık hizmetlerini, Halk Sağlığı ve Halk(ın) Sağlığını akılcı olarak sürdürmek istiyorsa, ulusal yapı, olanak ve gereksinimlerine uygun sağlık politikaları izlemek zorundadır. Bu yapı, 1961'de, **224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Yasası** ile çatılmıştır. Temel esprisi, felsefesi, hedefleri korunarak güncellenebilir. *Sağlık hizmetleri kamu eliyle verilmeli, genel bütçeden finanse edilmelidir*.

Ne yapmalı ??

- Halk Sağlığı ve Halkın Sağlığını geliştirmenin en ussal yolunun bu strateji olduğu giderek daha çok görülmekte ve yanlıştan dönülerek tahribatın onarımına çalışılmaktadır. Türkiye de geç kalmamalıdır. Çünkü **Türkiye, geçtiğimiz yy. başında *antiemperyalist bir devrim* ile kurulmuştur**. **Devrim**'in yaratıcısı **Yüce ATATÜRK**;
- **".. *Devrimin ve Devrimciliğin kendisine yaşamsal görevler yüklediği Türk Ulusu'nun sağlığı ve sağlamlığının, her zaman üzerinde özenle durdukları bir milli dava*.."** olduğunu ısrarla vurgulamaktadır.

Kuram / Güncel
Mustafa Sönmez
paran kadar sağlık
türkiye'de sağlığın ticarileşmesi
Yordam Kitap
katkılarıyla

KALDONE G.NWEIHED
KÜRESELLEŞME
İKİ YÜZE BİR MASKE
memleket yayınları

KÜRESELLEŞME : İKİ YÜZE BİR MASKE

- *İktisadi temelde PİYASACILIK ve siyasal düzlemde KÜRESELCİLİK, azgelişmiş ülkelerin iktisadi-siyasi istilası ve işgalidir*. Buna karşılık memleketlerin yapabilecekleri şey açıktır: İktisadi temelde **P L A N L A M A C I L I K** ve siyasal düzlemde **B A Ğ I M S I Z L I K**.
- Bu, tekellerin ileri sürdükleri üzere '*dünyadan kopma*' ve 'içe kapanma' değildir. Bu, **emperyalizme karşı çıkma, sömürgeleşme sürecinden kopma** ve dünyanın ¾'ünden daha büyük bir bölümünde yaşayan Güneyin İnsanları'na açılma demektir.

Prof. KALDONE G. NWEIHED, Venezuela Ankara Büyükelçisi

Çev. B.T. Gürel, Memleket Yayınları, ISBN: 978-9944-5435-1-4, 2006

Sonuç ve özet..

Meslek eğitiminde de yeterli hukuk ve mevzuat öğretimi kaçınılmazdır. **e-devlet** olanakları bu amaçlarla daha yoğun ve özenli kullanılmalıdır. Hedef; «***emeğe saygılı hukukun üstünlüğü***» dür.

Halkın «***demokratik hukuk***»unun üstünlüğüne dayalı hukuk devleti ve toplumu yaratmanın temeli, insanların bu üstün değerlere aşık ve «***erdemli***» yetiştirilmesine bağlıdır.

HER-KE-SE eşit, nitelikli, sürekli, yaygın, kamusal **KORUYUCU SAĞLIK HİZMETİ** öncelikli olmalıdır!

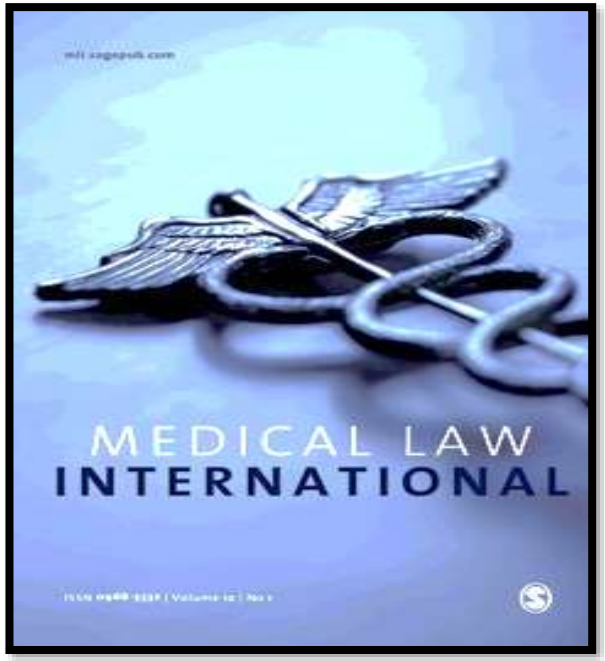

Sonuç ve özet..

10 Aralık 1948 tarihli, Türkiye'nin de taraf olduğu ***İHEB; İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,***
KüreselleşTİRmecilerin =
Yeni emperyalistlerin *engellemesi aşılarak, 3. Binyıl için yeniden üretilmeli ve Küre genelinde etkin olarak yaşama geçirilmelidir.* Adaletin; Ülkenin *(mülkün)* temeli olduğu unutulmamalı, **Atatürk**'ün **«yurtta ve dünyada barış»** savsözü (sloganı); özünde, ayrıştırıcı - bölücü değil; «***birleştirici insan hakları***»na dayanmaktadır.

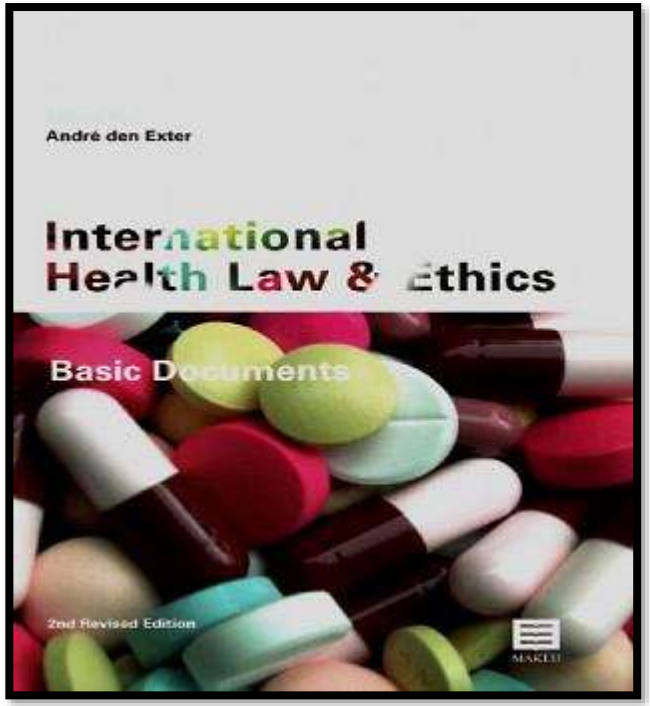

Sonuç ve özet..

Genel Sağlık Sigortası
insanların sağlığının değil,
sermayenin kârının sigortasıdır!

PRİM = Ek vergidir
ve vergiyi unutturmaktadır!?

AİLE HEKİMLİĞİ,
1. Basamağın da özelleştirilmesidir.

Türkiye SAĞLIKTA SOSYALLEŞTİRME'ye,
224 sayılı yasaya geri dönmelidir!

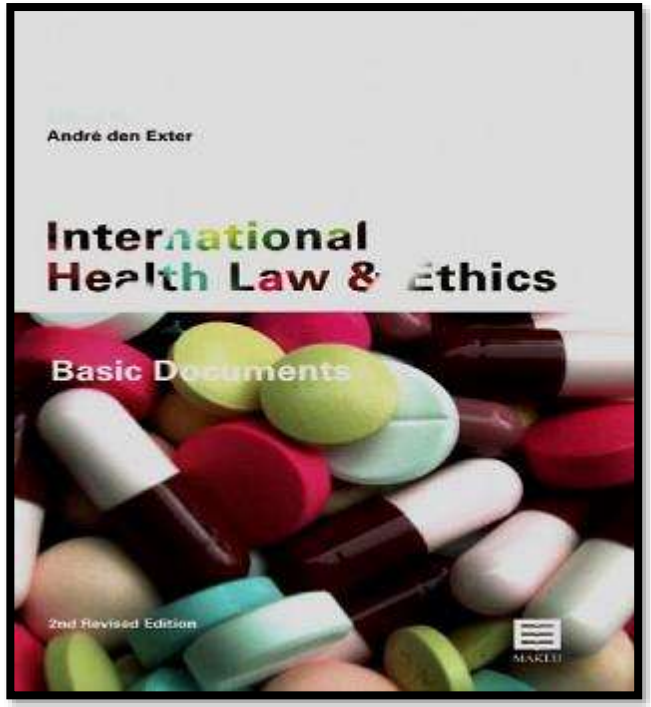

Dr. Martin Luther KING
1929-68 ***(suikastle)***

<u>I have a dream</u> that one day this nation will rise up and live out the true meaning of its creed: "We hold these truths to be self-evident, that *all men are created equal*." *(1963)*

Teşekkür ederim...